
NOTAT til Folketingets Europaudvalg

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: 2018 – 36905
CC: Bilag:
Fra: Fiskeripolitisk kontor Dato: 8. maj 2019
Emne: Delegeret retsakt om ændring af udsmidsplan for demersalt fiskeri i Nordsøen i 2019-2021

KOM dokument foreligger ikke

1. Resumé

Kommissionen forventes at udstede en delegeret retsakt om ændring af udsmidsplanen for det demersale fiskeri i Nordsøen. Det regionale samarbejdsforum om fiskeriforvaltningen i Nordsøen (Scheveningengruppen)¹ har udarbejdet et udkast til fælles henstilling om ændring af den plan, som skal sikre, at landingsforpligtelsen for fiskerier efter demersale arter i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat kan gennemføres i overensstemmelse med grundforordning for den fælles fiskeripolitik og den flerårige forvaltningsplan for Nordsøen. I henstilling justeres undtagelserne til landingsforpligtelsen. Undtagelserne fra landingsforpligtelsen vurderes at fremme implementeringen af landingsforpligtelsen i Nordsøen. Udsmid af fiske indgår i vurderingen af bestandene og vurderes løbende. Det er vurderingen, at landingsforpligtelsen på sigt vil bidrage til en mere effektiv og bæredygtig anvendelse af ressourcerne og dermed have en positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. På baggrund af en fælles henstilling fra Scheveningengruppen skal Kommissionen udarbejde forslag om gennemførelsen af landingsforpligtelsen, der vedtages som en delegeret retsakt. Den fælles henstilling forventes fremsendt til Kommissionen ultimo maj 2019 af Scheveningengruppens formandskab (Danmark) med henblik på forelæggelse for Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) til faglig vurdering. Herefter kan Kommissionen udstede den delegerede retsakt, som forventes at kunne træde i kraft med virkning fra den 1. januar 2020. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

2. Baggrund

Kommissionen forventes at fremsende et forslag til Kommissionens delegerede forordning om ændring af udsmidsplanen for fiskeriet efter visse demersale arter i Nordsøen og i EU-farvande i ICES-afsnit 2a for 2019-2021.

Grundforordningen (EU) nr. 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik lægger op til at detaljer om implementering af landingsforpligtelsen specificeres i flerårige forvaltningsplaner.

¹ Scheveningengruppen består af de medlemsstater, der har direkte fiskeriinteresser i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, det vil sige Danmark, Sverige, Storbritannien, Tyskland, Nederlandene, Belgien og Frankrig. Gruppen er drivkraften i regionaliseringsprocessen, ikke mindst med hensyn til formulering af fælles henstillinger på fiskeriområdet og helt aktuelt i arbejdet med formuleringen af planer for implementeringen af landingsforpligtelsen. Kommissionen deltager ad hoc.

Med hjemmel i den flerårige forvaltningsplan for demersale bestande i Nordsøen (EU) nr. 2018/973, art. 14 kan medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse i Nordsøen fremsende en fælles henstilling om indholdet af en plan for gennemførelse af landingsforpligtelsen (udsmidsplan) til Kommissionen. Kommissionen kan på baggrund af den fælles henstilling vedtage en endelig udsmidsplan i form af en delegeret retsakt.

Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med et flertal af sine medlemmer, mens Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Kommissionen forventer, at forslaget kan vedtages som en delegeret retsakt cirka seks måneder efter, at den fælles henstilling er modtaget officielt af Kommissionen.

3. Formål og indhold

Et af de centrale elementer i reformen af den fælles fiskeripolitik er gradvist at bringe udsmid til ophør i alle fiskerier ved at indføre et udsmidsforbud (landingsforpligtelse). Tidsplanen for indførelsen af landingsforpligtelsen fremgår af grundforordningen. Første del af landingsforpligtelsen trådte i kraft den 1. januar 2015 og omfattede fiskeri efter pelagiske arter og industriarter, samt fiskeri i Østersøen. Pr. 1 januar 2019 er alle kvotebelagte bestande som udgangspunkt omfattet af landingsforpligtelsen.

Med reformen af den fælles fiskeripolitik indgår det regionale samarbejde mellem medlemsstaterne som et vigtigt element i forbindelse med udarbejdelse af fælles henstillinger og forslag inden for fiskeriforvaltningen. Scheveningengruppen har siden 2015 årligt afgivet en fælles henstilling til Kommissionen vedrørende en udsmidsplan for fiskerierne efter demersale arter i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat for det kommende år. Den nuværende udsmidsplan for demersale arter i Nordsøen løber fra 2019 til 2021. Enkelte undtagelser løber alene for 2019.

Scheveningengruppen udarbejder i dialog med Kommissionen og de rådgivende råd et udkast til fælles henstilling om ændring af udsmidsplanen for det demersale fiskeri i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat gældende resten af udsmidsplanens løbetid 2020-2021. Udkastet forventes fremsendt til Kommissionen inden 1. juni 2019 af Scheveningengruppens formandskab, der i 2019 forestås af Danmark. Inden Kommissionen kan fremsætte forslag til den delegerede retsakt, skal henstillingen forelægges Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) med henblik på en faglig videnskabelig vurdering af de enkelte elementer i udsmidsplanen, herunder en vurdering af den krævede videnskabelige dokumentation for eventuelle undtagelser fra udsmidsplanen. Forelæggelsen for STECF varetages af Kommissionen. Det forventes, at Kommissionens delegerede retsakt herefter kan vedtages, og såfremt at Rådet og Europa-Parlamentet ikke gør indsigelser, kan den træde i kraft med virkning fra den 1. januar 2019.

En udsmidsplan kan i henhold til grundforordningen indeholde følgende elementer:

- Bestemmelser for fiskeri eller arter omfattet af landingsforpligtelsen, herunder ændring af tekniske regler med henblik på at øge redskabernes selektivitet.
- Bestemmelser om undtagelser fra landingsforpligtelsen for så vidt angår arter, som ifølge videnskabelig dokumentation udviser en høj overlevelseshastighed.
- Bestemmelser om særlige undtagelser ("de minimis")².
- Bestemmelser om fangstdokumentation.
- Hvis det er relevant, fastsættelse af bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser³.

Det Rådgivende Råd for Nordsøen og Det Rådgivende Råd for det pelagiske fiskeri har i vid udstrækning deltaget i møderne i Scheveningengruppen, hvor de blandt andet har afgivet anbefalinger til mulige undtagelser, ligesom de er blevet hørt om udkastet til fælles henstilling. De rådgivende råd består af repræsentanter fra erhvervet og NGO'er.

Hovedelementerne i udkastet til den fælles henstilling er undtagelserne fra landingsforpligtelsen. For visse eksisterende undtagelser er betingelserne om yderligere information blevet opfyldt. Andre eksisterende undtagelser var alene blevet givet for 2019 og forventes dermed genfremsat med opdateret information. Endelig er nye undtagelser kommet til. I forhold til den delegerede retsakt for fiskeriet i 2019 forventes følgende nye og opdaterede undtagelser at blive anbefalet af Scheveningengruppen til den delegerede retsakt:

Høj overlevelse

Henstillingen fra Scheveningengruppen forventes at indeholde en udvidelse af den nuværende undtagelse med henvisning til høj overlevelse i vintermånederne for rødspætte fisket med trawl fisket med maskemål på ≥ 120 mm til hele året og en tilføjelse af skotsk vod (Scottish seine). En dansk undersøgelse af fiskeriet efter rødspætte med trawl i Skagerrak har vist en overlevelse i sommermånederne på 44% sammenlignet med en overlevelse på 78% i vintermånederne. En fransk undersøgelse for højoverlevelse på 42% ved fiskeri efter rødspætte med trawl i de Nordvestlige farvande blev for fiskeriet i 2019 accepteret som grundlag for en undtagelse fra landingsforpligtelsen i udsmidsplanen for de Nordvestlige farvande. Samtidig er det blevet foreslået at udvide undtagelserne for rødspætte med en undtagelse for trawl med maskemål ned til 80mm i lighed med den nuværende udsmidsplan for de Nordvestlige farvande.

Henstillingen forventes at indeholde en videreførelse af undtagelsen for rødspætte fisket med bomtrawl, der for 2019 blev givet på visse betingelser, herunder pilotprojekt med fuldt dokumenteret fiskeri, øget selektivitet og et forskningsprogram med henblik på at indsamle yderligere data om overlevelse. Undersøgelser til grund for undtagelsen for 2019 viste en overlevelse på 15-20%, hvorfor undtagelsen blev betinget af de pågældende øvrige elementer.

² "De minimis" er en begrænset undtagelsesbestemmelse, som indebærer, at visse fangster inden for en nærmere fastsat grænse ikke skal fratregges en kvote, ligesom der ikke er krav om, at sådanne fangster skal bringes i land, men de skal dog registreres fuldt ud. Den overordnede bestemmelse fremgår af grundforordningen 1380/2013, mens de nærmere betingelser fastlægges i udsmidsplanerne.

³ Fisk under bevarelsesmæssig mindstereferencestørrelse må i henhold til grundforordningen ikke sælges, frembydes eller udbydes til salg til direkte konsum, og anvendelsen begrænses således til andre formål, herunder fiskemel, fiskeolie, foder til selskabsdyr, tilsætningsstoffer, lægemidler og kosmetik.

Henstillingen forventes ligeledes at indstille til forlængelse af undtagelsen for 2019 for pletrokke med henblik på planlagt og igangværende indsamling af yderligere information om overlevelse. Undtagelsen for pletrokke blev givet for et år på baggrund af en overlevelse på 34-35%. Henstillingen forventes desuden at indeholde en undtagelse med henvisning til høj overlevelse af pighvar i fiskeriet med bomtrawl. Undersøgelser viser en overlevelse på 20-43% og undtagelsen foreslås betinget af udførelse af yderligere forsøg med selektivitet og overlevelse.

De minimis

Henstillingen fra Scheveningengruppen forventes at indeholde de minimis-undtagelser i Nordsøen for:

- bifangster i fiskeriet efter hvilling og torsk (opdatering af nuværende undtagelse),
- bifangster af makrel og hestemakrel i demersalt fiskeri (opdatering af nuværende undtagelse),
- bifangster af lange fisket med langliner (ny), og
- bifangster af industriarter i demersalt fiskeri (ny).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Der er allerede forudset statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige ved indførelse af landingsforpligtelsen, som er vedtaget i forbindelse med den nye grundforordning 1380/2013. Ligeledes er det forudset, at overgangen i forbindelse med indførelsen af landingsforpligtelsen vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Undtagelserne fra landingsforpligtelsen vurderes at fremme implementeringen af landingsforpligtelsen i Nordsøen. Udsnid af fisk indgår i vurderingen af bestandene og vurderes løbende. Det er vurderingen, at landingsforpligtelsen på sigt vil bidrage til en mere effektiv og bæredygtig anvendelse af ressourcerne og dermed have en positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

I relation til den konkrete udsnidsplan, som er en ændring af den eksisterende plan for demersale fiskerier i Nordsøen i 2019-2021, forudses der ikke øgede offentlige udgifter til administrationen eller kontrolden, idet landingsforpligtelsen i 2019 udvidedes til at omfatte alle bestande underlagt kvoteregulering. Der vil være mindre erhvervsøkonomiske konsekvenser, som afhæn-

ger af, hvad der opnås enighed om i det endelige kompromis, herunder i form af eventuelt påkrævede ændringer i fiskeripraksis og dækningsbidragskalkulen på henholdsvis kort og lang sigt fra de fisk, der hidtil er blevet smidt ud, men som nu skal landes.

8. Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt, hvor der indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producentorganisation (DFPO) understreger, at det stadig er vigtigt at sikre, at det er simple regelsæt, der regulerer fiskeriet. Fiskerne skal kunne håndtere fangster af både uundgåelige bifangster og uønskede fangster uden, at de løber ind i problemer med fiskerikontrollen. Det skal samtidig være sådan, at undtagelser, som indføres for visse fangster af bestemte arter i et farvand, i princippet også bør gælde for de samme arter i andre farvande.

DFPO finder det derfor positivt, at der lægges op til, at den nuværende vinter-undtagelse i Nordsøen for rødspætter fanget i trawl med maskemål på minimum 120 mm gøres til en helårs-undtagelse, svarende til den undtagelse, der gælder i de Nordvestlige farvande. Dette er naturligvis begrundet i den relative høje overlevelse ved genudsætning, som er videnskabeligt dokumenteret. DFPO finder det også positivt, at der arbejdes for, at undtagelsen for rødspætter kommer til at gælde for andre fiskerier, hvor der er høj overlevelse. Det er helt sikkert, at alle fisk, som ilandbringes, vil dø og derfor er det for danske fiskere helt oplagt, at en generel undtagelse fra landingspligten for rødspætter fanget i trawl, bør gennemføres.

DFPO kan også tilslutte sig, at der indføres en undtagelse fra landingspligten for uundgåelige bifangster af industriarter i det demersale fiskeri, idet de finder at en sådan landingspligt på ingen måde bidrager til en bæredygtig forvaltning. Det er samtidig et eksempel på, at fiskeriet skal kunne håndtere fangster af både uundgåelige bifangster og uønskede fangster uden, at de løber ind i problemer med fiskerikontrollen. DFPO bemærker, at de derfor har arbejdet for indførelsen af denne undtagelse.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger endnu ikke informationer om andre landes holdninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positivt til gennemførelse af tiltag i fiskeriforvaltningen, som følger af den grundforordningen om EU's fælles fiskeripolitik. Regeringen støtter et samlet kompromis om fælles indstilling til fortsættelse og justering af den gældende udsמידsplan for demersale fiskerier i Nordsøen for 2019-2021, idet alle kvotebelagte bestande er omfattet af landingsforpligtelsen.

Regeringen vil arbejde for at få en praktisk velfungerende landingsforpligtelse, og for at reglerne bliver så enkle, kontrollerbare og omkostningseffektive som muligt.

Endelig arbejder regeringen for at opnå en plan for de omfattede demersale fiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, der opfylder målene i reformen om den fælles fiskeripolitik i EU,

herunder en anvendelse af undtagelser, som er videnskabelig begrundet. Regeringen arbejder i den forbindelse for undtagelse for rødspætte for trawl hele året og for en undtagelse for industrifangster i det demersale fiskeri.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Fiskeripolitisk kontor